

नेपाल राजपत्र

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड २२] काठमाडौं, फाल्गुण १० गते २०२६ साल [अतिरिक्ताङ्क ५२

श्री ५ को सरकार
खाद्य, कृषि तथा सिंचाई मन्त्रालयको
सूचना

नारायणी अञ्चल सिंचाई विकास समिति (गठन) आदेश, २०२६

विकास समिति ऐन, २०१३ को दफा ३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले देहायको आदेश जारी गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:- (१) यस आदेशको नाम “नारायणी अञ्चल सिंचाई विकास समिति (गठन) आदेश, २०२६” रहेको छ ।

(२) यो आदेश तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा:- विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस आदेशमा-

“योजना” भन्नाले श्री ५ को सरकारबाट स्वीकृत नारायणी अञ्चल सिंचाई योजना सम्बन्धित छ ।

३. समितिको गठन:- (१) नारायणी अञ्चल सिंचाई विकास समिति (यसपछि “समिति” भनिएको) नामको एक समिति गठन गरिएको छ ।

आधिकारिक मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिमा देहायको अध्यक्ष र सदस्यहरू रहनेछन्:-

(क)	सचिव, खाद्य कृषि तथा सिंचाई मन्त्रालय	-	-	अध्यक्ष
(ख)	प्रतिनिधि, अर्थ मन्त्रालय	-	-	सदस्य
(ग)	प्रतिनिधि, जल तथा विद्युत मन्त्रालय	-	-	सदस्य
(घ)	प्रतिनिधि, भूमिसुधार मन्त्रालय	-	-	सदस्य
(ङ०)	प्रतिनिधि, राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय	-	-	सदस्य
(च)	महानिर्देशक, कृषि विभाग	-	-	सदस्य
(छ)	महानिर्देशक, सिंचाई तथा जलवायु विज्ञान विभाग	-	-	सदस्य
(ज)	महाप्रबन्धक, नारायणी अञ्चल सिंचाई योजना	-	-	सदस्य-सचिव

(३) श्री ५ को सरकारले आवश्यक ठानेमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी समितिका सदस्यहरूको संख्यामा थपघट वा नाममा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

(४) अध्यक्ष र सदस्य सचिवको अतिरिक्त दुई सदस्यसम्म उपस्थित भएमा समितिको गणपुरक संख्या पूरा भएको मानिनेछ ।

(५) समितिमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा मात्र अध्यक्षले निर्णायक मत दिन सक्नेछ ।

(६) समितिको आमन्त्रणमा श्री ५ को सरकारको कुनै अधिकृत, विदेशी सल्लाहकार वा कन्सलट्यान्ट समितिको बैठकमा उपस्थित रहन सक्नेछन् ।

४. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:- (१) स्थायी रूपले सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराउन योजना कार्यान्वयन गर्नु र योजना क्षेत्रमा सधन कृषि विकास कार्यक्रम संचालन गर्नु समितिको कर्तव्य हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कर्तव्य पालनको लागि समितिले निम्नलिखित कामहरू गर्नेछ:-

- (क) नेपाल (गण्डक) पूर्वी नहरबाट उपलब्ध हुने पानी पुर्‍याउन नहर ढल (ड्रेनेज) तथा तत्सम्बन्धी अन्य निर्माण कार्य गर्ने ।
- (ख) जमिनमुनिको पानीबाट सिंचाईको विकासका लागि निर्माण कार्यहरू गर्ने ।
- (ग) कृषि विकास कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- (घ) योजना संचालन गर्नको लागि श्री ५ को सरकार र अन्तरराष्ट्रिय विकास संस्था बीचको ऋण सम्बन्धी सम्झौता र सो सित संलग्न सहायक पत्रहरूमा उल्लेखित कामहरू गर्ने ।

362

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

- (ङ) योजनाको नीति निर्धारण गर्ने र कार्यान्वयनमा रेखदेख पुऱ्याउने ।
- (च) कृषि सम्बन्धी सहकारी संस्थाहरूको स्थापना तथा समन्वयको प्रवन्ध मिलाउने ।
- (छ) कृषिको लागि ऋण तथा अन्य साधनहरू सुलभ गराउने ।
- (ज) कृषि उत्पादनको प्रशोधन, संग्रह स्थान तथा खरीद बिक्रीको सुविधा उपलब्ध गराउने ।
- (झ) कृषकहरूलाई आधुनिक कृषि प्रणालीबारे बोध गराउने ।
- (ञ) सिंचाई सुविधा उपलब्ध भएको क्षेत्रमा पानी दस्तूर तोक्ने र सो दस्तूर उठाउने व्यवस्था समेत मिलाउने ।
- (ट) आवश्यक स्थानहरूमा सडक र तत्सम्बन्धी अन्य निर्माण कार्यहरू गर्ने
- (ठ) कृषि विकासको लागि आवश्यक तथ्याङ्कहरू संकलन गर्ने ।
- (ड) खेतमा गर्नु पर्ने निर्माण कार्य (फिल्ड ज्यानल) सम्बन्धित कृषकद्वारा गराउने व्यवस्था गर्ने । सम्बन्धित कृषकले त्यस्तो निर्माण कार्य नगरेमा समितिले स्वयं सो काम गरी लागेको खर्च निजबाट असूल उपर गर्ने र त्यसरी निर्माण कार्य पूरा भै सकेपछि मात्र सिंचाईको लागि पानी उपलब्ध गराउने ।
- (ढ) योजना कार्यान्वयनको लागि अन्य आवश्यक कार्यहरू गर्ने ।

५. समितिको कोष र आर्थिक कारोबार:- (१) समितिको कार्य संचालनको लागि एउटा कोष हुनेछ जसमा देहायबमोजिमका रकमहरू रहनेछन्:-

- (क) शी ५ को सरकारबाट प्राप्त रकम ।
- (ख) शी ५ को सरकार तथा अन्तरराष्ट्रिय विकास संस्था बीचको ऋण सम्बन्धी सम्झौता र सो सित संलग्न सहायक पत्रहरू अनुसार उक्त संस्थाद्वारा शी ५ को सरकार मार्फत उपलब्ध गराइएको रकम ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कोषको संचालन समितिले बनाएको नियम-बमोजिम हुनेछ ।

(३) समितिले बनाएको नियममा तोकिएबमोजिम समितिको आय-व्ययको लेखा राखिनेछ ।

६. लेखा परीक्षण:- (१) शी ५ को सरकारबाट मुकरर भएको अर्बिहुत वा लेखापरीक्षकले समितिको हिसाब किताब जाँच गर्नेछ ।

आधिकारिक मुद्रा विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(२) श्री ५ को सरकारले चाहेमा जुनसुकै बखत पनि समितिको हिसाब किताब जाँचन जँचाउन सक्नेछ ।

७. अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सकिने:- समितिले आफ्ना सबै वा केही अधिकार समितिको कुनै सदस्य वा सदस्यहरूको उप समितिलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

८. समितिको कार्य व्यवस्था:- (१) सदस्य-सचिवले समितिको निर्देशनानुसार समितिको तर्फबाट समितिको ठेक्का पट्टा सम्बन्धी सबै काम गर्नेछ र त्यसरी गरिएको ठेक्का पट्टा समितिले गरेको मानिनेछ ।

(२) सदस्य-सचिवले समितिको दैनिक कार्य संचालन स्तरको सबै कार्य गर्नेछ र समितिको निर्णय वा आदेशहरू प्रमाणित गर्नेछ ।

९. श्री ५ को सरकारसंग सम्पर्क:- समितिले श्री ५ को सरकारसंग सम्पर्क राख्दा खाद्य, कृषि तथा सिचाई मन्त्रालय, सिचाई तथा जलवायु विज्ञान विभाग मार्फत सम्पर्क राख्नुपर्छ ।

१०. नियमहरू बनाउन सक्ने:- समितिले आफ्नो कार्य संचालनको लागि आवश्यक नियमहरू बनाउन सक्नेछ र त्यसरी बनाइएका नियमहरूमा श्री ५ को सरकारको स्वीकृती लिनु पर्नेछ ।

११. समितिको कार्यालय:- समितिको कार्यालय काठमाडौँमा रहनेछ ।

आज्ञाले-

सुरेन्द्रराज शर्मा

श्री ५ को सरकारको सचिव

श्री ५ को सरकारको छापाखानामा मुद्रित ।

३८४

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।